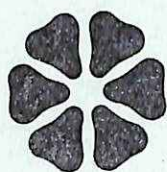

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΙΟΥΛΗΣ — ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 1981

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΙΟΥΛΗΣ — ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 1981

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘΜΟΣ 9

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συγκτάσεται από Ἐπιτροπή

Ἑπεύθυνος:

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ
Συλλόγου.

Γραφεῖα περιοδικού:

Γεωργίου Β' 13 Ἰωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ
περιοδικοῦ «Καθρέπτης» - Ἀλληλο-
γραφία

Γιαννούλα Κ. Νότη

Σπ. Μπαλτατζῆ 25

Τηλ. (0651) - 24.183

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἑσωτερικοῦ Δρχ. : 300

Ἑξωτερικοῦ Δολ. : 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

α) ΙΩΑΝΝΙΝΑ:

ὁ Ταμίας τοῦ Συλλόγου

Δῆμος Κ. Τζουβάρας

Πάροδος Εὐριπίδου 11

Τηλ. (0651) 28.439

β) ΑΘΗΝΑ:

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Ἑλλης 28 - Αἰγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Κώστας Δ. Ἀναστασίου

Γιαννούλα Κ. Νότη

Κώστας Ε. Σιώτος

Ἀντώνης Δ. Ἀντωνίου

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Ἡ συντακτική ἐπιτροπή, ξεκινώντας ἀπό τή σκέψη ὅτι τὸ περιοδικό μας δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνο μιὰ στείρα παρελθοντολογία καὶ καταγραφή τῶν παλιῶν παραδόσεων τοῦ χωριοῦ μας, ἀλλὰ καὶ ἓνα ζωντανό παρόν, ἀποφάσισε ἀπὸ σήμερα ν' ἀφιερῶσει μιὰ - δυὸ σελίδες γύρω ἀπ' τὰ καυτὰ προβλήματα τοῦ καιροῦ μας.

Προβλήματα ποῦ ἐνδιαφέρουν ἄμεσα καὶ μᾶς καὶ τὰ παιδιά μας. Τέτοια προβλήματα εἶναι τῆς υγείας, τῆς παιδείας, τὸ οἰκολογικὸ κ.λ.π.

Οἱ στῆλες τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ἀνοιχτές γιὰ ὅποιον θελήσει νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ προβλήματα.

Ὅσο μικρὸ κι ἂν εἶναι τὸ περιοδικό μας, ὅσο κι ἂν ἀπευθύνεται σ' ἓνα στενὸ κύκλο, καὶ χρέος καὶ δικαίωμα ἔχουμε νὰ καταπιανόμαστε μὲ τὰ καυτὰ προβλήματα τοῦ καιροῦ μας καὶ νὰ λέμε καὶ τὴ γνώμη μας.

Τὸ χωριό μας ἔχει πολλοὺς καὶ καλοὺς ἐπιστήμονες σ' ὅλους τοὺς κλάδους. Καὶ ὅλοι τους κάτι μποροῦν νὰ ποῦν. Ὅλοι τους μποροῦν νὰβάλουν τὸ πετραδάκι τους. Μποροῦν! Ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσουν!

Πιστεύουμε ἀκράδαντα ὅτι στὸ καινούργιο σάλπισμα ὅλοι θὰ ἀνταποκριθοῦν, γιὰτὶ ὅλοι μας ἀγαπᾶμε μὲ πάθος τὸ χωριό μας. Σ' ὅποιον ἀσχοληθεῖ μ' ἓνα ὅποιοδήποτε θέμα, θὰ πρέπει νὰ τὸ ἐκλαϊκεύσει, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸ νὰ γίνεῖ καταληπτὸ ἀπ' ὅλους.

Νομίζουμε ὅτι κάθε κείμενο ἔχει ἀξία ὅταν ἔχει σιφήνεια καὶ μπορεῖ μὲ ἐλάχιστη προσπάθεια νὰ γίνεῖ καταληπτὸ. Βέβαια ὑπάρχει καὶ ἡ ἄλλη σχολή. Καλὸ εἶναι τὸ ἀκαταλαβίστικο. Ἐμεῖς ἀνήκουμε στὴν πρώτη.

Ὅπως θὰ διαπιστώσει ὁ ἀναγνώστης τὸ καινούργιο ξεκίνημα ἀρχίζει ἀπὸ σήμερα.

Φιλοδοξία μας εἶναι κάθε καινούργιο τεῦχος νὰ εἶναι καλύτερο. Αὐτὸ ὅμως θὰ γίνεῖ ἂν ὅλοι βοηθήσουν.

Δὲν γεννιέται Ζήτημα ὅτι στὸ περιοδικό μας ὑπάρχουν πολλές, ἀτέλειες, ἀπλοϊκὲς σκέψεις καὶ ἴσως πολλοὶ κουνοῦν μὲ δυσπιστία τὸ κεφάλι τους. Οἱ ἐπικριτὲς οἱ μεμφίμοιροι δὲν θὰ μᾶς ἀρνηθοῦν ἓνα πράγμα: τίς καλὲς προθέσεις μας.

Εἶναι βαθιὰ πίστη μας ὅτι τὸ μικρὸ αὐτὸ φυλλάδιο εἶναι καλύτερο μέσο ποῦ ἐνώνει τοὺς χωριανούς σ' ὅποιο μέρος τῆς γῆς κι ἂν βρίσκονται. Τοὺς φέρνει τοὺς παλμούς καὶ τὴν ἀνάσα τοῦ χωριοῦ μας. Γι' αὐτὸ ἀγαπεῖστε το! Βοηθεῖστε το καὶ γιὰ κάτι ἄλλο πιὸ μεγάλο. Εἶναι

μιά ὁμορφη, ρομαντική προσπάθεια τῶν ἀνήσυχων νέων τοῦ χωριοῦ μας καὶ χρέος τῶν παλαιότερων εἶναι νὰ βοηθήσουμε καὶ νὰ συμπα-
ρασταθοῦμε.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

Ἀρχίζουμε ἀπ' αὐτὸ τὸ τεῦχος μὲ τὴν ἐργασία ποὺ φιλότιμα ἔγρα-
ψε γιὰ τὸ περιοδικὸ μας καὶ τοὺς χωριανούς μας ὁ γιατρός γυναικολό-
γος Νίκος Χρ. Ἀντωνίου.

Ο ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Τὸ θέμα τοῦ καρκίνου τοῦ μαστοῦ εἶναι τεράστιο. Θὰ ἀναφέρω ἐδῶ λίγα καὶ ὅσο γίνεται πιὸ ἀπλὰ γιὰ νὰ γίνῃ κατανοητὸ ἀπὸ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότε-
ρους. Ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀναγνωρισθέντες κα-
ρκίνους στὸν ἄνθρωπο, τὸν περιέγραψε δὲ καὶ ὁ Ἱπποκράτης.

Ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ ἦταν μέχρι πρὶν λίγα χρόνια, ὁ συχνότερος καρκίνος ἀλλὰ ἐκτοπίστηκε ἀπὸ τὸν καρκίνου τοῦ πνεύμονα.

Ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ ἐξακολουθεῖ ὅμως στὶς γυναῖκες νὰ κατέχει τὴν
πρώτη θέση σὲ σειρὰ συχνότητος τῶν καρκίνων ποὺ ἐμφανίζονται μετὰ τὰ 40
χρόνια τῆς ἡλικίας τους.

Στὶς Η.Π.Α. 64.000 γυναῖκες προσδίδονται κάθε χρόνο ἀπὸ καρκίνου τοῦ
μαστοῦ καὶ 25.000 τὸ χρόνο πεθαίνουν ἀπὸ αὐτὴ τὴν αἰτία. Στὴ χώρα μας δὲν
υπάρχουν ἀκριδῶς στατιστικὲς, πιστεύεται ὅμως ὅτι τὸ ποσοστὸ εἶναι αὐξημένο.
Φαίνεται ὅτι ἡ γεωγραφικὴ θέση παίζει κάποιο ρόλο στὴν ἐμφάνιση τοῦ καρκί-
νου τοῦ μαστοῦ. Ἐπὶ στὴν Ἰαπωνία τὸ ποσοστὸ εἶναι πολὺ χαμηλὸ. Ἐπίσης οἱ
νέγρες Ἀμερικανίδες ἔχουν χαμηλότερο ποσοστὸ ἀπὸ τίς λευκὲς Ἀμερικανίδες.

Οἱ περισσότερες ἐπιδημιολογικὲς μελέτες συμφωνοῦν ὅτι ὁ καρκίνος τοῦ
μαστοῦ παρουσιάζεται συχνότερα σὲ γυναῖκες ἀνύπαντρες, καλόγηρες καὶ σὲ στεῖ-
ρες παντρεμένες.

Ἐξ ἄλλου παρατηρεῖται ὅτι γυναῖκες ποὺ ἔχουν παντρευτεῖ σὲ προχωρημέ-
νη ἡλικία, ἔχουν λιγώτερα παιδιὰ, θηλάζουν τὰ παιδιὰ τους γιὰ μικρὸ χρονικὸ
διάστημα καὶ ἐμφανίζουν ἐμμηνοπαυση ἀργότερα παρουσιάζουν μεγαλύτερη συ-
χνότητα καρκίνου τοῦ μαστοῦ.

Ἐπίσης ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ παρουσιάζεται συχνότερα σὲ γυναῖκες τῶν
πόλεων παρὰ σὲ γυναῖκες τῆς υπαίθρου. Εἶναι γνωστὸ ὅμως ὅτι οἱ γυναῖκες τῆς

υπαίθρου παντρεύονται νωρίτερα, ἀποκοτὸν περισσότερα παιδιὰ, τὰ θηλάζουν σὲ
μεγαλύτερη ἀναλογία καὶ γιὰ μακρύτερο χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τίς γυναῖκες
τῶν πόλεων.

Ἄλλο ἓνα ἐνδιαφέρον ἐπιδημιολογικὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὁ καρκίνος τοῦ
μαστοῦ παρουσιάζεται συχνότερα σὲ γυναῖκες τῶν ἀνωτέρων κοινωνικο-οἰκονομι-
κῶν τάξεων. Εἶναι γεγονός ὅμως ὅτι οἱ γυναῖκες τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν καὶ
οἰκονομικῶν τάξεων ἀποκοτὸν λιγότερα παιδιὰ καὶ τὰ θηλάζουν λιγότερα.

Αὐτὲς οἱ ἐπιδημιολογικὲς παρατηρήσεις δείχνουν ὅτι κάποιος παράγοντας
συνδεδεμένος μὲ τὸν ἄγαμο δῖο καὶ τὴν ἀτεκνία ἔχει σχέση μὲ τὴν ἀνάπτυξη
καρκίνου τοῦ μαστοῦ ἢ ἀντίθετα ποὺ θεωρεῖται καὶ τὸ πιθανώτερο κάποιος ἢ κά-
ποιοι παράγοντες συνδεδεμένοι μὲ τὸν ἔγγαμο δῖο καὶ τὴν τεκνοποίηση παίζουν
προστατευτικὸ ρόλο κατὰ τῆς ἀνάπτυξης τοῦ καρκίνου τοῦ μαστοῦ.

Οἱ περισσότεροι ἐρευνητὲς υποστηρίζουν ὅτι ὁ θηλασμός εἶναι ποὺ δρᾷ προ-
στατευτικὰ καὶ μάλιστα ὅτι δὲν ἔχει σημασία ὁ θηλασμός αὐτὸς καθ' αὐτὸς ἀλλὰ
ἡ διάρκεια τοῦ θηλασμοῦ.

Στὴν Ἰαπωνία μέχρι πρὶν λίγα χρόνια δὲν ἦταν σπάνιο νὰ διαρκεῖ ὁ θη-
λασμός μέχρι τὰ τρία χρόνια. Γι' αὐτὸ ἔχουν καὶ μικρὸ ποσοστὸ καρκίνου τοῦ
μαστοῦ.

Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ποῦμε ὅτι συντελεῖ μόνον ὁ θηλασμός γιατί καὶ οἱ
ἀνύπαντρες Ἰαπωνίδες ἔχουν μικρότερη συχνότητα καρκίνου τοῦ μαστοῦ.
Σὰν συμπέρασμα ἀπὸ πρακτικὴς ἀποψης, τὸ μόνον ποὺ μποροῦμε νὰ κάνουμε εἶναι
νὰ συστήσουμε στὶς μητέρες νὰ θηλάζουν τὰ παιδιὰ τους. Βέβαια ἔως δὲν εἶναι
δρθὸ νὰ προσπαθήσουμε νὰ ἐπηρεάσουμε τὸν πληθυσμὸ γιὰ πρώτο γάμο, πολυ-
τεκνία καὶ παρατεταμένο θηλασμό.

Πρώτη διάγνωση

Ὁ μαστὸς εἶναι ἓνα ὄργανο πολὺ προσιτὸ σὲ κλινικὴ ἐξέταση. Ἀμελεῖται
ὅμως σὲ σημαντικὸ βαθμὸ ἡ ἐξέτασή του.

Στὶς λεγόμενες «Περιοδικὲς ἐξετάσεις υγείας» συνήθως ὁ μαστὸς δὲν ἐξε-
τάζεται.

Ἀπὸ τὴν ἀνασκόπηση τῆς βιβλιογραφίας γιὰ τὸν καρκίνου τοῦ μαστοῦ βλέ-
πουμε ὅτι τὸ συχνότερο σύμπτωμα (σὲ ἀναλογία 80% τῶν περιπτώσεων) τὸ ὁ-
ποῖο ἀναγκάζει τὴ γυναῖκα νὰ ζητήσει ἱατρικὴ περίθαλψη εἶναι ἡ τυχαία ἀνα-
κάλυψη ἀπὸ τὴν ἀσθενή κάποιοι ἀνώδυνου ὀγκίδιου ἢ ἄλλοτε ἄλλου μεγέθους. Ἐ-
πειδὴ ἡ πετυχημένη χειρουργικὴ θεραπεία τοῦ καρκίνου σὲ πολὺ μεγάλο βαθ-
μὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πρώιμη διάγνωση ὀφείλουμε μὲ κάθε τρόπο νὰ προσπα-
θήσουμε νὰ διαγνώσουμε τὴν παρουσίαν τοῦ ὀγκίδιου αὐτοῦ ὅσο τὸ δυνατό ταχύ-
τερα πρὶν τοῦτο πάρει μεγάλες διαστάσεις καὶ πρὶν ἡ νόσος ἐπεκταθεῖ τοπικά.

Πιστεύεται ὅτι μὴ ἐγκαιρὸς διάγνωση καρκίνου τοῦ μαστοῦ, δηλαδή ἡ διά-
γνωση τοῦ ὀγκίδιου στὸ μικρότερο δυνατό μέγεθος μπορεῖ νὰ γίνῃ πιὸ ἀποτελε-
σματικὰ μόνον μὲ μιὰ συντονισμένη προσπάθεια ἀπὸ μέρος τῆς πολιτείας, τῆς γυ-

γαίνας και του γιατρού. Αν όμως ένας από τους τρείς αποτύχει στο έργο του, ή συνέπεια θα είναι: μια νέα απώλεια ανθρώπινης ζωής.

Τα καθήκοντα της πολιτείας ανάγονται στα πλαίσια καλά οργανωμένου αντικαρκινικού αγώνα.

Η συμβολή της πολιτείας στην ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού στη σημασία της πρώιμης διάγνωσης του καρκίνου και ιδίως στο θέμα της προτροπής των γυναικών για αυτοεξέταση του μαστού κρίνεται επιβεβλημένη και αναγκαία.

Η άποψη ότι η τακτική της ενημέρωσης του κοινού θα προκαλέσει όγκοφοβία θεωρείται υπερβολική.

Η συμβολή της αυτοεξέτασης των μαστών στην πρώιμη διάγνωση του καρκίνου δεν μπορεί με κανένα τρόπο να αγνοηθεί διότι η αυτοεξέταση είναι αναγκαία μέσο προς το σκοπό αυτό.

Επί 100 περιπτώσεων με καρκίνο του μαστού στις 98 ή νόσος πέφτει στην αντίληψη της ασθενούς πρώτα και ύστερα ζητείται ή ιατρική περὶθαλψη.

Πιστεύεται ότι και αν ακόμα υποθέσουμε ότι η αυτοεξέταση των μαστών είναι δυνατόν να προκαλέσει φαινόμενα ψυχονεύρωσης σε περιορισμένο αριθμό γυναικών, ο υποτιθέμενος τούτος κίνδυνος με κανένα τρόπο δεν επιτρέπει στην πολιτεία να αφήσει απληροφόρητο και έρμαιο της μίσθρας του το μεγάλο κοινό όταν γνωρίζει την φοβερή συχνότητα καρκίνου του μαστού των γυναικών.

Καθήκον δε της γυναίκας είναι μετά το 25ο χρόνο της ηλικίας της τουλάχιστον μια φορά το χρόνο να υποβάλλεται σε ιατρική εξέταση. Οι ηλικιωμένες μάλιστα γυναίκες τουλάχιστον κάθε έξι μήνες πρέπει να ελέγχουν τους μαστούς τους και ακόμη συχνότερα αυτές που πέρασαν κυστική μαστοπάθεια ή έχουν στο κληρονομικό τους καρκίνο του μαστού.

Εκτός από το γιατρό και η ίδια ή γυναίκα μπορεί να συμβάλει στη αντίληψη νόσου του μαστού της.

Αυτό μπορεί να το επιτύχει με την αυτοεξέταση, δηλαδή με την εξέταση του μαστού από τη ίδια τη γυναίκα που θα μάθει πώς πρέπει να τους εξετάζει.

Οι περισσότερες μαστοπάθειες κάνουν την εμφάνισή τους με την ανάπτυξη όγκου στο μέρος που πάσχει ή με εκκρίση από τη θηλή ή με σημεία εισολκής του δέρματος και της θηλής ή με πόνο.

Τις περισσότερες φορές οι γυναίκες μπορούν να δρουν και την πιο μικρή διάγνωση των μαστών της την ώρα του λουτρού ή όταν ντύνονται όταν το χέρι περάσει πάνω από το μέρος που πάσχει.

Αλλά αν είναι δυνατόν με την τυχαία αυτή ψηλάφηση να ανακαλύψει ή γυναίκα διάγνωση ή άλλη ανωμαλία στο μαστό της πόσο λογικό θα είναι να περιμένει κάποιος συχνότερη την ανακάλυψή του από γυναίκα που έμαθε τον τρόπο της αυτοεξέτασης.

Συνεχίζεται

Ποίηση

Με μεγάλη μας χαρά δημοσιεύουμε το παρακάτω ποίημα, δημιούργημα της 18χρονης μαθήτριας Εύαγγελίας θυγ. Δημητρίου Τζουβάρα. Το ποίημα αυτό πήρε το Α' βραβείο στο διαγωνισμό ποιήματος μαθητών του Νομού 'Ιωαννίνων από την 'Ηπειρωτική Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών στις 25 - 1 - 81 και συνοδεύτηκε με χρηματικό βραβείο 7000δρ.

Θερμά συγχαρητήρια στη νεαρή μας μαθήτριά στην όποια εύχомαστε, τέτοιες επιδόσεις που τιμούν και την ίδια και το χωριό μας, να την ακολουθούν σ' όλη της τη ζωή, και σ' όλους τους τομείς.

Νιότη

Μια πεταλούδα
θαμπωμένη απ' το αλικο φως μιας παπαρούνας,
μια σταγόνα βροχής
στα κάτασπρα δόντια μιας μαργαρίτας,
και ροδοπέταλα μαδημένα
στη ρίζα μιας τριανταφυλλιάς,
ένα τραγούδι
στο στόμα της νεότητας
κι ένα χαμόγελο τυλίγεται σαν μετ'άξινη κλωστή ήλιου
στο χθές, στο σήμερα, στο αύριο - - -
"Ένα χαμόγελο!
'Εσώφυχη προσδοκία της καρδιάς,
όταν βλέπει τον γαλάζιο ούρανο,
την πεταλούδα να φιλάει τη μαργαρίτα,
τη βροχή να κλαίει στην παπαρούνα,
τα ροδοπέταλα κόκκινα απ' τα χείλη του νέου
κι ένα τραγούδι - μια μαγεία
στη ρίζα της Τριανταφυλλιάς.
"Ένα χαμόγελο!
Κενό πλανιέται γύρω μας
μια εἴμαστε νέοι...
Το χθές, το σήμερα, το αύριο
όλα δικά μας!
'Η νιότη,
θα μ'ας στεριώνει τους πύργους στην άμμο

Θὰ μᾶς ράβει τὰ σκισμένα ἀπ' τὸ ξεροβόρι
πανιὰ τῆς ψυχῆς μας

Θὰ μᾶς τραγουδᾷ
δίνοντάς μας κρινάκια.

Θὰ μᾶς γεμίζει ἐλπίδα!

Τώρα ξέρω

Δὲν εἶναι μάταιο ὄνειρο, ἄπιαστη χίμαιρα

Ἡ νύκτι. . .

Μέσα τῆς ὁ Παράδεισος

κι ὁ κῆπος τῆς Γεσθημανῆ

τριαντάφυλλα καὶ αἶμα

ἀστέρια καὶ κομμῆτες. . .

Μὰ ὑπάρχει ἡ νύκτι,

ὑπάρχει τὸ χαμόγελο

ὑπάρχει ἡ ξενοιασιά

ὁ ἀγώνας, ἡ ἐλπίδα, ἡ ἀγάπη.

Μᾶς φτάνουν - - -

Εἴμαστε νέοι!

Στις φετεινὲς Βουλευτικὲς ἐκλογὲς στὸ χωριό μας ἔλαβαν μέ-
ρος 413 ψηφοφόροι ἀπὸ τοὺς 543 ποὺ εἶναι γραμμένοι.

— Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν διαμορφώθηκαν ὡς ἑξῆς:

Γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Βουλὴ.

ΠΑ.ΣΟΚ. 162

Κ.Κ.Ε. 156

Ν.Δ. 79

Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ 7

Χριστιανικὴ Δημοκρατία 1

Κόμμα Προοδευτικῶν 1

Ἄκυρα 7

Γιὰ τὸ Εὐρωκοινοβούλιο:

Κ.Κ.Ε. 174

ΠΑ.ΣΟ.Κ. 148

Ν.Δ. 54

Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ .. 19

Ε.Δ.Η.Κ. 2

Χριστιανικὴ Δημοκρατία 3

Κόμμα Προοδευτικῶν 6

ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. 2

Ἄκυρα 5

Τὸ Σκλοῦπο καὶ οἱ Σκλουπιῶτες

Δ. Τόλης

Συνέχεια ἀπὸ τὸ πρηγούμενο.

Θυμᾶμαι καλὰ τὰ παλιὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, γιατί πρόφθασα κι' γὼ
μερικὰ, σὰν νὰ τὰ ἔχω τώρα μπροστά μου.

Ἰσιόμπαστα, πετρόχτιστα, ἄτεχνα, ξερολιθιά ἢ μὲ λασπόχωμα, μ'
ἓνα μεγάλο δωμάτιο γιὰ τὴν οἰκογένεια καὶ τὰ τρόφιμα στ' ἀμπάρια.

Τὸ πάτωμα ἦταν χωματένιο, χωρὶς νταβάνι, μόνο μὲ χοντροκομ-
μένες γρεντές. Παράθυρα μικρὰ ἓνα ἢ δυὸ, μὲ χοντρό-φτιασμένα
κιγκλιδῶματα ξύλινα, ἢ κανένα γιατί μερικοὶ ἐφκίαναν φεγγίτη μ' ἓνα
κομμάτι τζάμι στὴ στέγη. Πόρτα εἶχαν μόνο μία, ἢ ὁποία ἐκλείνε μὲ
τὸ μάνταλο ἀπὸ μέσα. Ὅταν ἔμπαιναν καὶ ὅταν ἐβγαίνουν, ἂν δὲν ἔσ-
κυβαν χτυποῦσαν κατακούτελα.

Σὲ μιὰ γωνιά εἶχαν τὴ φωτιά χωρὶς καπνοδόχο, μόνο μ' ἓνα ἄνοι-
γμα στὴ στέγη γιὰ νὰ βγαίνει ὁ καπνός. Γιὰ διακόσμηση οὔτε σκέψη.
Ἄπλᾳ πράγματα. Χειρολάμπα χωρὶς λαμπόγυαλο, ἢ καντηλέρι - - ἐνῶ
μερικοὶ φωτιζόταν μὲ τὴ φωτιά διατηρῶντας τὴν ἄσβεστη, μία λί-
ρα (δοχεῖο τενεκεδένιο) γιὰ νὰ πίνουν νερὸ, σαγάνια (χάλκινα) γιὰ
πιάτα, νταβάς καὶ μιὰ τέντζερη (κατσαρόλα), κουτάλια ξύλινα, νερο-
βάρελα, τὸ σίγουρο ξύλινο κλειδοπίνακο ποὺ διατηροῦσαν μέσα στὴν
πρέντζα (μυζήθρα), γιὰ καθημερινὴ χρῆση, στρογγυλὴ χαμηλὴ τάβλα
μὲ ξύλινα σκαμνάκια γύρω - γύρω γιὰ φαγητὸ καὶ τ' ἄλλα ἀπαραίτητα
γιὰ τὴν οἰκογένεια ἐκτὸς ἀπὸ κρεβάτια, τραπέζι, καρέκλες - παραπ-
λεύρως ἀπὸ τὸ σπίτι εἶχαν τὰ καλύβια γιὰ τὰ οἰκόσιτα ζῶα.

Ὅμως παρ' ὅλες τὶς ἐλλείψεις, τὰ μικρὰ αὐτὰ σπιτάκια ἦταν πε-
ριποιημένα καὶ καθαρά. Οἱ πατεράδες ποὺ ταξίδευαν, τὸν χειμῶνα
ποὺ ζοῦσαν στὸ χωριό, διηγοῦνταν ὅτι ἐβλεπαν στὰ ξένα ποὺ δούλευ-
αν καὶ συμβόλευαν τὶς γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τοὺς ὅχι μόνο πῶς
νὰ φέρονται σὲ κάθε ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ διατηροῦν τὴν καθα-
ριότητα στὸν ἑαυτὸ τοὺς καὶ στὰ σπίτια τοὺς.

Ἔτσι ἄρχισαν νὰ φαίνονται τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀργότερα, μετὰ ἀπὸ χρόνια, οἱ διάφορες ἐπιδράσεις, κλιματολο-
γοκὲς, οἱ ἀνάγκες ποὺ κάθε μέρα μεγάλωναν, οἱ κοινωνικὲς καὶ θρησ-
κευτικὲς ἐκδηλώσεις, συναναστροφὲς οἱ ἀπαιτήσεις γιὰ μιὰ καλύτερη
ζωή, ἄρχισαν νὰ ἀγγίζουν καὶ τὴν ἀπόμερη, ἀλλ' ὁμορφὴ αὐτὴ γωνιά
καὶ παρακαλοῦσαν τοὺς κατοίκους γιὰ κάτι καλύτερο.

Ἔτσι οἱ παραπάνω λόγοι ἀνάγκασαν τοὺς χωριανοὺς μας νὰ κτί-

σουν σιγά - σιγά καινούργια σπίτια με κάποιο σχέδιο, ή να βελτιώσουν τα παλιά με διάφορες διαρρυθμίσεις, για περισσότερους χώρους διαμονής και άλλους βοηθητικούς, (άποθήκες, σταύλους, αποχωρητήρια κ.λ.π.) ώσπου με την απελευθέρωση από τους Τούρκους το 1881, άρχισε ή ραγδαία εξέλιξη.

Σήμερα έχουμε όμορφα σπίτια λιθόκτιστα, χτισμένα από τους ίδιους κατοίκους διόροφα και μονόροφα, πελεκητά με βασικές πελεκητές γραμμές του τόπου, γεμάτες απλοϊκή αρμονία, με άριστη εξωτερική και έσωτερική εμφάνιση, έφοδιασμένα με ήλεκτρικό φως, πηγαίο νερό και γενικά με τ' απαραίτητα έφόδια για μια καλή ζωή.

Προπολεμικά όταν ο Πληθυσμός ξεπερνούσε τους 700 κατοίκους, το Σκλουπο (τώρα Άμπελοχώρι) ήταν ζωντανό χωριό.

Τώρα που άποκτησε όλα τα καλά, αυτοκινητόδρομο, φως και νερό, ώραία κεντρική έκκλησία καλοπελεκημένη, με μεγάλο ώρολόγι στο καμπαναριό (δωρο του μακαρίτη έργολάβου Δημητρίου Άπ. Τόλη), όμορφο σχολειό, πλατεία μεγάλη πλακοστρωμένη, Κοινοτικό γραφείο δύο μαγαζιά και ψησταριά ακόμα, αίθουσα άναψυχής, έφοδιασμένη με καρέκλες και μια μεγάλη τηλεόραση για το κοινό, δεν έχει πολλούς κατοίκους, έκτός από τις γιορτές και τα καλοκαίρια που πηγαίνουν από τις πόλεις.

Τώρα στο χωριό μένουν μόνιμα 84 άτομα, ενώ σήμερα τα άτομα που μπορούν να θεωρηθούν Άμπελοχωρίτες (Σκλουπιώτες) άνέρχονται σε 1086 και διαμένουν σε διάφορα μέρη όπως παρακάτω:

Άμπελοχώρι	84	Φιλιπιάδα	8
Ίωάννινα	600	Βόνιτσα	4
Άθήνα	226	Κιάτο	3
Πάτρα	3	Πράμαντα	4
Λάρισα	2	Φορτώσι	8
Λαύριο	4	Καρυές	4
Κατερίνη	4	Άμερική	36
Άρτα	8	Γερμανία	32
Κομοτινή	4	Κύπρος	4
Πρέβεζα	5	Άγγλία	2
Καρδίτσα	2	Γαλλία	1
Λευκάδα	1	Ισπανία	1
Κρήτη	1	Ρουμανία	1
Ήγουμενίτσα	8	Ναυτικοί	4
Άγρίνιο	4	Λοιπά μέρη (στρα/τες κ.λ.π.)	15
Κω	3		

Οι Άμπελοχωρίτες άνθρωποι έξυπνοι κι έργατικοί είναι φιλοπρόοδοι.

Κατά καιρούς πολλοί διακρίθηκαν στα γράμματα και τις τέχνες. Ίδιαίτερα σήμερα το χωριό έχει να επιδείξει πάρα πολλούς καλούς επιστήμονες και ικανούς τεχνίτες (πρό πάντος μαστόρους (χτίστες). Τα παλιά χρόνια, οι περισσότεροι άνδρες, γεροί και σκληραγωγημένοι, ήταν μαστόροι, ειδικοί στο κτίσιμο με πέτρα, έκκλησιών, καμπαναριών, γεφυριών, και παντός τύπου σπιτιών. Δεν μπορούσε όποιος κι όποιος να κτίσει έκκλησία με θόλους, ούτε γεφύρια με καμάρες. Έκείνος που θα αναλάβαινε ήταν έμπειρος και σίγουρος. Ήταν αρχιμάστορας. Τέτοιοι ήταν παλιά ο Σωτήρης Νότης, ο Γιάννης Νότης, ο Γρηγόρης Πάνος, ο Χρήστος Άναστασίου, ο Άντώνης Άντωνίου και άλλοι πολλοί.

Αυτοί πελεκοῦσαν την πέτρα με το καλέμι, σαν με μηχανή.

Άλλοι ήταν ίδιοι στις ξερολιθιές. Έκτιζαν σπίτια χωρίς λάσπη και άσβέστη. Σώζονται μερικά και σήμερα ακόμα και όσοι τα βλέπουν θαυμάζουν την τέχνη τους. Άλλοι πάλι είχαν ειδικότητα στις στέγες των σπιτιών. Σκέπαζαν με μαῦρες πλάκες, σε κανονικές σειρές, και όταν τελειωναν το τσεβίκωμα έμοιαζαν σαν να ήταν ραμμένες ή μία με την άλλη.

Όλοι αυτοί ότι μεροκάματο και αν έπαιρναν, μικρό ή μεγάλο, δούλευαν το ίδιο. Την ψευτιά δεν την ήξεραν. Θυμῶμαι τον μακαρίτη Χρήστο Σιώτο, όταν το 1940 έκτιζε το καμπαναριό της έκκλησίας μας δούλευε τόσο προσεκτικά και τίμια που όταν τελειωνε το μεροκάματό του έφθασε στις 30 δραχμές. Τότε (για τους παλιούς γράφω, γιατί τώρα έχομε κι έχομε), δεν είχαμε μόνο καλούς μαστόρους αλλά και καλούς έργοδηγούς και έργολάβους. Ήταν οι αυτοδίδακτοι τεχνικοί, βγαλμένοι από τη Σχολή της πείρας. Ποιός δεν θυμάται τον Άποστόλη Πατσούρα και τους Μιχάλη Κόκκινο, Δημό Άλεξίου, Μητσο Νουτσόπουλο, Στέλιο Τόλη, Κώστα Νουτσόπουλο (Κωτούλα), και τον Μητσο Πραμαντιώτη. Ο Άποστόλης Πατσιοῦρας μπορούσε να πασαλώσει γεφύρι με το μάτι, χωρίς μηχανήματα. Ήταν στη δουλειά τους ικανοί και τετραπέρατοι. «Πετάλωνα που λένε τον ψύλλο στον άέρα».

Το ταξίδι των μαστόρων άρχιζε από τα μέσα του Φλεβάρη και τελειωνε τέλος του Νοέμβρη. Γύριζαν σχεδόν όλη την Ελλάδα όπου υπήρχε έργασία.

Μετά τις 15 - 20 του Γενάρη, άφου σχημάτιζαν τις παρέες, πήγαινε ο αρχιμάστορας μόνος του να βρεί δουλιές και όταν με το καλό γύριζε, έφευγαν όλοι μαζί, αρχιμάστορας, μαστόροι και μαστορόπαιδα με τα φορτηγά τους (μουλάρια) φοτρωμένα με ρούχα και τα έργα-

λεῖα τους. Μερικοί δούλευαν μόνοι τους μεριμέτια σὲ κοντινὰ χωριά. Μαστορόπαιδα, γιὰ τὸ φκιάσιμο καὶ κουβάλημα τῆς λάσπης μὲ τὸ πηλοφόρι (κοπάνι) δὲν εὑρίσκαν εὐκόλα, γι' αὐτὸ ἔπαιρναν τὰ παιδιὰ τους μόλις τελείωναν ἢ χωρὶς νὰ τελειώσουν τὸ σχολεῖο.

«... τὸν πῆραν τὸν Κολιὸ
τὸν ἐπῆραν οἱ μαστόροι
παιδί ἀπὸ τὸ σχολεῖο
νὰ μάθει πηλοφόρι...»

λέει σ' ἓνα ποίημά του ὁ Γιώργος Κοτζιούλας.

Ἄλλος λόγος ποὺ ἔπαιρναν τὰ παιδιὰ τους ἦταν τὸ οἰκονομικὸ. Νὰ στείλουν τὰ παιδιὰ τους καρφάδες στὴν πόλη νὰ μάθουν ἄλλη τέχνη; Ἦταν δύσκολο γιατί χρειάζονταν πολλὰ ἔξοδα καὶ πολλὰ χρόνια καὶ ἂν μάθουν, ἐνῶ μὲ τὴν μαστορική ἦταν σίγουροι καὶ θὰ ἔπαιρναν καὶ μεροκάματο, ἔστω καὶ λίγο νὰ βοηθήσουν τὴν οἰκογένεια.

Παρ' ὅλη τὴν ἐξηπνάδα τους πέρα ἀπὸ τὴν δουλειὰ δὲν νοιάζονταν γιὰ τίποτε ἄλλο καὶ πρὸ παντὸς γιὰ τίς σπουδὲς τῶν παιδιῶν τους.

Λίγοι ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ ἔστειλαν τὰ παιδιὰ τους νὰ σπουδάσουν ἢ σὲ ἄλλες τέχνες. Τότε, καὶ συγκεκριμένα τὸ 1929 οἱ μορφωμένοι τοῦ χωριοῦ μας ἦταν δύο παπάδες τῆς Ἱερατοκῆς Σχολῆς Ἄρτας, τρεῖς δάσκαλοι τοῦ Διδασκαλείου καὶ Ἀκαδημίας, δύο καθηγητὲς Φιλόλογοι καὶ ἓνας δικηγόρος.

Ἀπ' αὐτοὺς ζοῦν σήμερα δύο δάσκαλοι καὶ ὁ παπᾶς μας, Παπαχρήστος Δῆμος, (τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἄρτας) μὲ τὸν ὁποῖον, δάσκαλος συνεργάστηκα στὸ χωριὸ ἐπὶ 12 χρόνια, καὶ γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἤθελα νὰ γράψω πολλὰ καλὰ λόγια. Ἐπειδὴ ὅμως προσκρούω στὴν μετριοφροσύνη του, θὰ περιοριστῶ, νὰ πῶ μόνο τὴν λέξη «πρότυπο» τὴν ὁποία χρησιμοποίησε γι' αὐτὸν σὲ συνομιλία του, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, ὅταν ἦταν Δεσπότης στὰ Γιάννενα.

Τώρα στὴ μόρφωση πᾶμε μπροστὰ ἀπὸ ἄλλα χωριά καὶ σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα ποὺ μὲ προθυμία μοῦ παραχώρησε ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ «Καθρέπτη», σήμερα ἔχουμε.

Ἱερεῖς	2	Νηπιαγωγούς	6
Πολ. Μηχανικούς	11	Πολ. Ὑπομ/κούς	8
Καθηγητὲς	6	Ἐργοδηγούς	31
Ἱατροὺς	11	Ἡθοποιούς	1
Ἀξιωματικούς στρατοῦ	5	Συμβολαιογράφους	1
» Χωρ/κης (Συνταξ.)	1	Δημ. Ὑπαλλήλους	7
Δασκάλους	16	Τραπεζικούς »	3
» συνταξιούχους	4	Ὑπαλλήλους Ο.Σ.Ε.	1

Ὑπαλλήλους Ο.Τ.Ε.	2	Λογιστὲς	3
» Δ.Ε.Η.	1	Ὑπάλληλοι Δημ. Ἱωαννιτῶν	3
» Π.Ι.Κ.Π.Α.	2	Κοινωνικοὶ λειτουργοὶ	2
Φοιτητὲς	25	Παραϊατρικοὶ κλάδοι	5
Ἰδιωτ. ὑπαλλήλους	10	Ἐπισκεπτρ. νοσοκόμων	1

Συνέχεια ἐξακολουθοῦν οἱ νέοι τοῦ Ἀμπελοχωρίου, ὅσοι ἔχουν δυνατό μυαλὸ καὶ ὄρεξη γιὰ μελέτη, νὰ πηγαίνουν στὸ πανεπιστήμιο καὶ σ' ἄλλες σχολές. Οἱ ἄλλοι οἱ πολλοί, μαθαίνουν ἄλλες τέχνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κτιστική.

Ἔτσι ἔχουμε σήμερα:

Χειριστὲς κινηματ. μηχαν/των	2	Ἀκροβάτες	1
» μηχανιμάτων	10	Ἐμπορ. ἀντιπροσώπους	1
Ὁδηγούς αὐτοκινήτων	10	Ἐμπορ. ἐπισκέπτες	1
Μηχανολόγους	1	Ἐμπόρους	1
Ἡλεκτρολόγους αὐτ/των	1	Ἐπιχειρηματίες	5
Ἡλεκτρονικούς	1	Ναυτικούς	4
Τεχνίτες ὀχημάτων	11	Κτηματίες	2
Ψυκτικούς	1	Ζωέμπορους	1
Ὑδραυλικούς	1	Θυρωροὺς	1
Μωσαϊκοὺς	1	Μπακάληδες	3
Ὁδοντοτεχνίτες	4	Κτηνοτρόφοι	1

Μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χτίστη, ποὺ παλαιότερα ἦταν στὸ χωριὸ μας σὰν κληρονομικὸ ἀσχολοῦνται σήμερα μόνο 73 καὶ 15 μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτη.

Ὅταν μετὰ ἀπὸ λίγα χρόνια συνταξιοδοτηθοῦν καὶ αὐτοὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χτίστη μᾶλλον θὰ ἐκλείψει.

Ἴσως ἀργότερα μαστόροι (χτίστες) θὰ λέγονται καὶ θὰ εἶναι ὅσοι θὰ ξέρουν νὰ μελετοῦν καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἓνα σχέδιο καὶ ὁρισμένα βασικὰ στοιχεῖα τῆς χτιστικῆς τέχνης.

Κατὰ τὰ ἄλλα ὑπάρχουν ὅλες οἱ ἄλλες εὐκολίες (μηχανήματα, σίδερα, τοῦβλα, τσιμεντόλιθα κλπ.) καὶ πρὸ παντὸς τὰ τσιμέντα.

Σίγουρα ἡ μικρὴ αὐτὴ ἐργασία μου, ἔχει ἐλλείψεις καὶ ἀφήνει ἀμφιβολίες καὶ ἀπορίες.

Ἐγὼ ἔκαμα τὴν ἀρχὴ καὶ ἐλπίζω ἄλλοι ὁρμοδιότεροι θὰ θελήσουν νὰ τὴν συμπληρώσουν.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΜΑΣ

«Τὸ Πιπέρι»

Τὸ «πιπέρι» εἶναι τὸ τραγούδι ποὺ δίνει μιὰ ιδιαίτερη νότα στὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ μας. Χορεύεται τὴ δεύτερη μέρα τοῦ πανηγυριοῦ στὴν πλατεία, μετὰ τίς κύκλες, ἰδίως ἀπὸ νέους γιατί χρειάζεται δύναμη καὶ ἄντοχή.

Οἱ χορευτὲς ἀρχίζουν τὸ χορὸ μὲ ἀργὰ βήματα σύμφωνα μὲ τὸ ρυθμὸ τοῦ τραγουδιοῦ. Στὴ συνέχεια τρίβουν στὸ χῶμα τὸ μέρος τοῦ σώματος, ποὺ λέει τὸ τραγούδι, παριστάνοντας τὸ τρίψιμο τοῦ πιπεριοῦ. Μετὰ τραγουδώντας δυνατὰ τὸ «Σηκωθεῖτε παλικάρια μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια» καὶ μὲ μεγάλα πηδήματα περνοῦν ὅλοι ἀρχίζοντας ἀπ' τὸν πρῶτο κάτω ἀπ' τὰ ὑψωμένα χέρια τοῦ τελευταίου καὶ προτελευταίου χορευτῆ. Ὑστερα ἐπαναλαμβάνοντας τὰ ἴδια λόγια περνοῦν ἀρχίζοντας ἀπ' τὸν τελευταῖο κάτω ἀπ' τὰ ὑψωμένα χέρια τοῦ πρώτου καὶ δεύτερου χορευτῆ. Αὐτὸ γίνεται σὲ κάθε στροφὴ τοῦ τραγουδιοῦ.

Λέγεται ὅτι ὁ χορὸς αὐτὸς χορεύονταν ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς τουρκοκρατίας κατὰ τέτοιο τρόπο ποὺ νὰ τονώνει τὸ φρόνημα τῶν ραγιάδων ὥστε νὰ βρίσκονται πάντα σὲ διάθεση ξεσηκωμοῦ.

Ψηλὲ μωρὲ λιγνέ μου κάδουρα.
Ψηλὲ λιγνέμου κάδουρα
πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι.
Ψηλὲ λιγνέ μου κάδουρα
Μὲ τὸ γό, μωρ' μὲ τὸ γό,
μὲ τὸ γόνα τους τὸ τρίβουν
μὲ τὸ γόνατους τὸ τρίβουν
καὶ τὸ διπλοκοσκινίζουν.
Σηκωθεῖτε παλικάρια
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια.
Ψηλὲ μωρὲ λιγνέ μου κάδουρα.
Ψηλὲ λιγνέ μου κάδουρα
πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι.
οἱ διαδόλοι καλογέροι.

Μὲ τὴ φτέ, μὲ τὴ φτέ'
μὲ τὴ φτέρνα τους τὸ τρίβουν
μὲ τὴν φτέρνα τους τὸ τρίβουν
καὶ τὸ διπλοκοσκινίζουν.
Σηκωθεῖτε παλικάρια
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια.
Ψηλὲ μωρὲ λιγνέ μου κάδουρα.
Ψηλὲ λιγνέ μου κάδουρα
πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι.
οἱ διαδόλοι καλογέροι.
Μὲ τὴν μπά, μωρ' μὲ τὴν μπά, μὲ τὴν
μπά λα τους τὸ τρίβουν.
μὲ τὴν μπάλα τους τὸ τρίβουν
καὶ τὸ διπλοκοσκινίζουν.

Σηκωθεῖτε παλικάρια
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια.
Ψηλὲ μωρὲ λιγνέ μου κάδουρα.
Ψηλὲ λιγνέ μου κάδουρα
πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι.
οἱ διαδόλοι καλογέροι.
Μὲ τὴν πλά, μωρ' μὲ τὴν πλά, μὲ τὴν
πλάτη τους τὸ τρίβουν
μὲ τὴν πλάτη τους τὸ τρίβουν
καὶ τὸ διπλοκοσκινίζουν.
Σηκωθεῖτε παλικάρια
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια.
Ψηλὲ μωρὲ λιγνέ μου κάδουρα.
Ψηλὲ λιγνέ μου κάδουρα
πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι.
οἱ διαδόλοι καλογέροι.

Μὲ τὴν μύ, μωρ' μὲ τὴν μύ, μὲ τὴν
μύτη τους τὸ τρίβουν
μὲ τὴν μύτη τους τὸ τρίβουν
καὶ τὸ διπλοκοσκινίζουν.
Σηκωθεῖτε παλικάρια
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια.
Ψηλὲ μωρὲ λιγνέ μου κάδουρα.
Ψηλὲ λιγνέ μου κάδουρα
πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι.
οἱ διαδόλοι καλογέροι.
μὲ τὸν κό, μωρ' μὲ τὸν κό, μὲ τὸν
κόλο τους τὸ τρίβουν
μὲ τὸν κόλο τους τὸ τρίβουν
καὶ τὸ διπλοκοσκινίζουν.
Σηκωθεῖτε παλικάρια
μὲ σπαθιά καὶ μὲ χατζάρια

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΑΣ

Τὴν πρώτη μέρα τοῦ πανηγυριοῦ, μετὰ τὴν ἐκκλησία, πραγματοποιήθηκε παράσταση ντενεκεδούπολης, ὕστερα ἀπὸ πρωτοβουλία τῶν νέων μελῶν τοῦ Συλλόγου μας.

Ἡ παράσταση εἶχε πραγματικὴ ἐπιτυχία καὶ τὴν χάρηκαν μικροὶ καὶ μεγάλοι ποὺ εἶχαν γεμίσει τὴν αἴθουσα τοῦ Σχολείου.

Τὸ κείμενο ἦταν ἀπὸ τὴ σειρά «Ντενεκεδούπολη» τῆς Εὐγενίας Φακίνου. Ἡ παράσταση εἶχε καὶ μουσικὸ μέρος σὲ μουσικὴ Γιάννη Μαρκόπουλου.

Οἱ πρωταγωνιστὲς, ποὺ φυσικὰ ἦταν ντενεκεδάκια, ἦταν μὲ ἐπιμέλεια θαμμένοι καὶ ἔδιναν μιὰ πραγματικὰ ὁμορφὴ ὄψη στὴν ὅλη παράσταση.

Τέτοιες προσπάθειες εἶναι πραγματικὰ ἀξιέπαινες καὶ παράδειγμα πρὸς μίμηση.

Τὴν παράσταση ἔπαιξαν 5 νέες τοῦ χωριοῦ μας, μέλη τοῦ Συλλόγου μας.

Προτείνουμε νὰ καθιερωθεῖ μιὰ παράσταση ντενεκεδούπολης ἢ κουκλοθέατρου κάθε πρώτη μέρα τοῦ πανηγυριοῦ, ἀφιερωμένη στὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μας.

Ἔτσι τὸ πανηγύρι θὰ εἶναι συνηφασμένο μ' αὐτὴ τὴ παράσταση καὶ τὰ παιδιὰ θὰ τὸ περιμένουν μὲ περισσότερὴ λαχτάρα.

Γ.Ν.

Σκλουπιώτικες ιστορίες

Παλιότερα στο χωριό μας έδω και εκατόν τριάντα περίπου χρόνια, επί Τουρκοκρατίας ακόμα, τότε που η φτώχεια και η μιζέρια ήταν μεγάλη, που δεν υπήρχαν ούτε μαγαζιά ούτε καφενεία για να μαζεύονται και να κουβεντιάσουν, οι προγόνι μας συγκεντρώνονταν συνήθως τις καλές μέρες κάτω απ' το προαύλιο της εκκλησίας του 'Αϊ - Νικόλα. Και ακριβώς κάτω από δυό μεγάλα πουρνάρια που υπήρχαν τότε εκεί και ήταν και η καμπάνα κρεμασμένη, γιατί δεν είχε γίνει ακόμα το σημερινό καμπαναριό.

Εκεί στο προαύλιο και πάνω από το σπίτι το Τσουρέϊκο φτωχοί και νοικοκυραίοι της εποχής εκείνης μαζεμένοι κουβέντιαζαν και συζητούσαν τις υποθέσεις του καιρού τους.

Μιά μέρα είχαν μαζευτεί όρισμένοι, ο τότε Παπαγιώργης ο πρώτος, γέρος και στραβός από τα δυό του μάτια, προερχόμενος από το Τσουρέϊκο σόϊ ήταν πολύ κοντά και κάθε μέρα έπαιρνε μέρος σ' όλες τις συζητήσεις, ο Χρισταντώνης, ο Πραμαντιώτης ο Μητρο - Χρήστος, ο Δημητράκης Τσούρης, ο Χρήστος Κώστας ο τότε Βασίλης Μπαλωμένος και άλλοι. Οι συζητήσεις ήταν πολλές και διάφορες. Σέ μιὰ στιγμή και πάνω σε κάποια συζήτηση, πετιέται ένας απ' αυτούς φτωχός όμως ο φουκαράς (δνομα και μη χωριό) και λέει:

— Άκουστε βρέ παιδιά είχα κάτι καρύδια στο σακί και τα βρήκα φαγωμένα όλα απ' τα ποντίκια.

Τότε ο Παπαγιώργης του φώναξε επιτακτικά και του είπε:

— Πάψε κουτέ άνθρωπε τι σαχλαμάρες είναι αυτές που μās λές; Είναι δυνατόν να τρώνε τα ποντίκια καρύδια;

Ο φτωχός ο κακομοίρης μπροστά στην σοβαρότητα και το ύφος του Παπαγιώργη, μαζεύτηκε στην καπούλα του και ψιθύρισε μονάχα. Μπορεί να μην τις έφαγαν τα ποντίκια, αφού το λές εσύ παπά μου, γιατί είναι σκληρό το τσόφλι τους.

Αργότερα ξανασιμύθηκαν πάλι στην ίδια θέση για κουβεντολόι οι ίδιοι και περισσότεροι. Κουβέντα στην κουβέντα λέει κάποια φορά ο Παπαγιώργης.

— Τι να σās πω βρέ παιδιά πολλά ποντίκια έχουμε. Ζημιές πολλές μού κάνουν. Είχα το φιρφιρί μου (παγούρι από μολύβι και καλάλι φτιασμένο) στην πολίτσα (παραθύρα κοντά στο τζάκι) και μού το τρύπησαν τα άτιμα.

Ο Χρισταντώνης νοικοκύρης και αυτός, σιγοντάροντας την κουβέντα του Παπαγιώργη είπε τότε:

— Και βέβαια παπά μου το τρυπάνε το παγούρι αυτό, δεν τ'όξερες;

Τότε ο καημένος ο φτωχός που κάθονταν παραπέρα και παρακολουθούσε τη συζήτηση θυμήθηκε που τους είχε πει για τα καρύδια του προηγούμενα, ότι τα φάγαν τα ποντίκια και τον αποστόμωσαν οι νοικοκυραίοι. Δεν κρατήθηκε όργισμένος σηκώθηκε άπάνω και άπευθυνόμενος προς αυτούς τους λέει:

— Δεν άντέχω άλλο Παπαγιώργη, Χρισταντώνη και λοιποί. Τα καρύδια τα δικά μου δεν τα τρώγαν τα ποντίκια, επειδή είμαι εγώ φτωχός, ο τάδε Το παγούρι του Παπαγιώργη που είναι σιδερένιο το τρύπησαν τα ποντίκια; επειδή είναι ο Παπαγιώργης και πιάνεται ή κουβέντα του; Ντροπή σας.

Και τότε οι άλλοι ξεκαρδίστηκαν στα γέλια.

Να σκεφτούμε αγαπητοί μου πόσο άνυπολόγιστος ήταν και είναι ακόμα και σήμερα ο φτωχός, ο ραγιάς, από την 'Αστική κοινωνία. Το σωστό είναι πάντα στραβό, όταν προέρχεται από φτωχό, και το στραβό και το ψέμα είναι πάντα σωστό όταν προέρχεται από τζάκι.

Νίκος Νουτσόπουλος

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Στις 26 'Ιούλη έγινε στο χωριό μας εκδήλωση με θέμα την Ειρήνη. Η εκδήλωση αυτή ήταν μία ακόμα διαμαρτυρία κατά των πυρηνικών εξοπλισμών και του κινδύνου ενός παγκοσμίου άφανισμού ύστερα από έναν πυρηνικό πόλεμο.

Περιελάμβανε όμιλία για τη διεθνή κατάσταση και τη σημασία της Ειρηνικής συνύπαρξης των λαών, ποιήματα και ψήφισμα το οποίο συντάχθηκε στην επιτροπή Ειρήνης των Γιαννίνων.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Πάνω από εκατό μέλη του Συλλόγου συμμετείχαν στην εκδρομή, που έγινε στις 12 - 7 - 1981 στο Ύδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ στο Πουρνάρι Άρτας.

Η εκδρομή ήταν περισσότερο εκπαιδευτική παρά ψυχαγωγική.

Ο τεχνικός υπεύθυνος του έργου, μηχανικός Αντώνης Σακκάς, δέχτηκε πρόθυμα να μας εξηγήσει με κάθε λεπτομέρεια τον τρόπο κατασκευής της τεχνητής λίμνης και να απαντήσει στις διάφορες ερωτήσεις που του υπέβαλαν κυρίως οι μαθητές και οι φοιτητές. Ύστερα επισκεφθήκαμε τις μηχανές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τους μετασχηματιστές και άλλα μηχανήματα του εργοστασίου.

Συνεχίζοντας την εκδρομή, πήγαμε στην Κορωνησία για θαλάσσιο μπάνιο και επιστρέψαμε στις 7 το βράδυ στα Γιάννενα.

Την παραμονή του πανηγυριού και στην πλατεία του χωριού μας, έγινε η προβολή ταινιών δραστηριοτήτων του Συλλόγου. Όλο σχεδόν το χωριό παρακολούθησε, με ενδιαφέρον, την εκδήλωση αυτή και ενημερώθηκε πλήρως επί όλων των πολιτιστικών εκδηλώσεων της διετίας που πέρασε:

Συγκεκριμένα προβλήθηκαν οι εκδηλώσεις:

- 1) Το κόψιμο της βασιλόπιτας 1980 και 1981 στο κέντρο «Λιθαρίτσια»
- 2) Η θεατρική παράσταση του Όργανισμού Ήπειρωτικού Θεάτρου, που δόθηκε στην πλατεία του χωριού μας.
- 3) Το πανηγύρι 1980
- 4) Η εκδρομή των μελών στην Πάτρα.
- 5) Η εκδρομή στη Γιουγκοσλαβία - Ρουμανία - Βουλγαρία.

Μετά από πρόταση του Κώστα Σ. Τζουβάρα μέλος του Συλλόγου μας, πραγματοποιήθηκε στο χωριό μας τη δεύτερη μέρα του πανηγυριού, αγώνας ανωμάλου δρόμου προς Αη - Νικόλα.

14 αθλητές του χωριού μας έλαβαν μέρος στο αγώνισμα, που ή αρχή και το τέρμα της διαδρομής ήταν η πλατεία του χωριού μας (απόσταση 2.400 μέτρα).

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου μίλησε στους αθλητές, τους ευχαρίστησε για την συμμετοχή τους στο αγώνισμα και τους υποσχέθηκε ότι του χρόνου θα γίνει καλύτερη προετοιμασία και θα καθιερωθούν περισσότερα αγωνίσματα.

Στη συνέχεια μίλησε στους αθλητές ο γιατρός Βασίλης Δ. Τόλης, τους έδωσε τις τελευταίες ιατρικές συμβουλές, τους ευχήθηκε καλή επιτυχία και ακολούθησε τους δρομείς με αυτοκίνητο.

Οι αθλητές, ανάλογα με την ηλικία τους, χωρίστηκαν σε τρεις κατηγορίες.

Α' Κατηγορία (ήλικία μέχρι 30 ετών)

1) Αποστόλης Κ. Νότης	1ος	νικητής
2) Νίκος Α. Νίκου	2ος	»
3) Χαρίλης Β. Δήμος	3ος	»

Β' Κατηγορία (από 31 — 40 χρονών και άνω)

1) Χριστόφορος Α. Κόκκινος	1ος	»
2) Χρήστος Ε. Σιώτος	2ος	»
3) Κων)νος Ε. Σιώτος	3ος	»
4) Γιάννης Χρ. Παπαχρήστος	4ος	»
5) Νίκος Α. Αναστασίου	5ος	ς

Γ' Κατηγορία (από 41 χρονών και άνω)

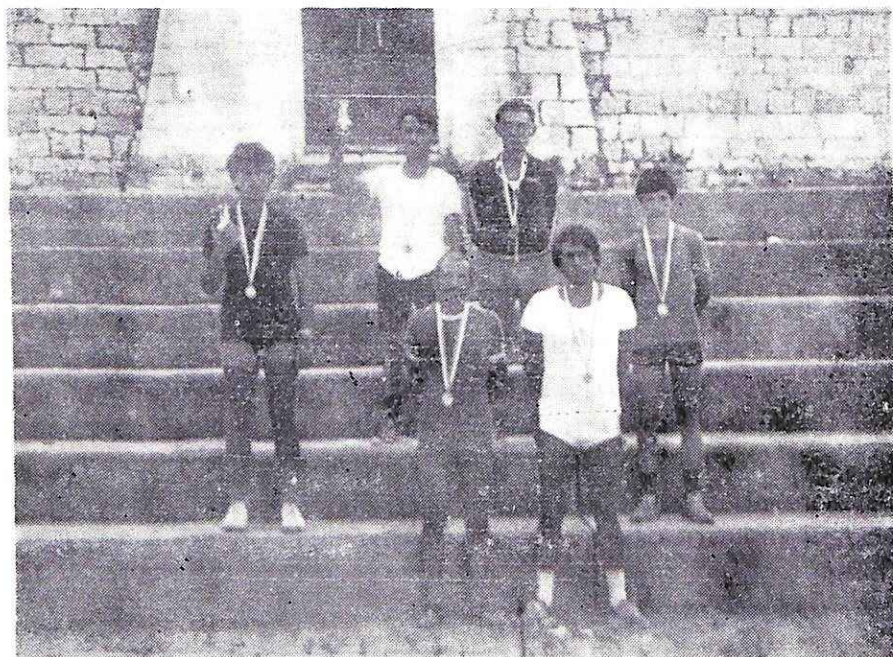
1) Χρήστος Δ. Κόκκινος	1ος	»
2) Χρήστος Ι. Σιώτος	2ος	»
3) Γιάννης Χ. Μπαλωμένος	3ος	»
4) Νίκος Δ. Αναστασίου	4ος	»
5) Κώστας Α. Πραμαντιώτης	5ος	»
6) Γιάννης Γ. Αλεξίου	6ος	»

Η γενική κατάταξη των αθλητών έχει ως εξής:

Αποστόλης Κ. Νότης	1ος	ετών 15
Χρήστος Δ. Κόκκινος	2ος	» 53
Νίκος Α. Νίκου	3ος	» 16
Χαρίλης Β. Δήμος	4ος	» 16
Χριστόφορος Α. Κόκκινος	5ος	» 38
Χρήστος Ε. Σιώτος	6ος	» 31

Χρήστος Ι. Σιώτος	7ος	»	47
Γιάννης Χ. Μπαλωμένος	8ος	»	51
Κώστας Ε. Σιώτος	9ος	»	33
Νίκος Δ. 'Αναστασίου	10ος	»	43
Κώστας Α. Πραμαντιώτης	11ος	»	53
Γιάννης Χ. Παπαχρήστος	12ος	»	32
Γιάννης Γ. 'Αλεξίου	13ος	»	47
Νίκος Α. 'Αναστασίου	14ος	»	35

Στους πρώτους και δεύτερους αθλητές δόθηκαν μετάλλια.

Ήναμνηστική φωτογραφία με τούς νικητές τοῦ ἀνωμάλου δρόμου. Ἀπὸ πάνω ἀριστερά Χρήστος Κόκκινος, Χρήστος Ι. Σιώτος, Ἀποστόλης Κ. Νότης, Νίκος Ἀθ. Νίκου, Χριστόφορος Κόκκινος καὶ Χρήστος Ε. Σιώτος.

εδησεις

επικαιροτητες

Στὴν Ἀθήνα καὶ στὴν αἴθουσα «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» πραγματοποιήθηκε στίς 27 - 9 - 81 συγκέντρωση τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου μας ποὺ διαμένουν στὴν Ἀθήνα. Παραβρέθηκαν 30 μέλη ποὺ συζήτησαν διάφορα θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὸ Σύλλογο καὶ τὸ χωριό μας καὶ ἀποφασίστηκε ἡ κατασκευή Παιδικῆς χαρᾶς στὸ χωριό.

Ἦδη μαζεύτηκαν 50.000 δρχ. καὶ μόλις συμπληρωθεῖ τὸ ἀπαιτούμενο ποσὸ, θὰ ἀρχίσει ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου. Πιστεύουμε σύντομα.

Κ.Σ.

Τολμήσαμε καὶ θίξαμε ἓνα θέμα ποὺ ἀφορᾷ ἓνα ἔθιμο τοῦ χωριοῦ μας. Πρόκειται γιὰ τὰ «ΜΑΤΑΚΙΑ» τὸ γενικὸ χορὸ τῆς τρίτης μέρας τῆς Λαμπρῆς. Τὴ μέρα αὐτὴ ἐπειδὴ εἶναι ἐργάσιμη δὲν ἐπιτρέπεται σὲ πολλοὺς νὰ παίρνουν μέρος σ' αὐτὸ τὸ ὁμορφο ἔθιμο τοῦ γενικοῦ χοροῦ. Συζητήσαμε λοιπὸν τὴν ἰδέα νὰ ἀλλάξουμε τὸ ἔθιμο καὶ τὰ «Ματάκια» νὰ λέγονται τὴ δεύτερη μέρα τῆς Λαμπρῆς.

Ὅλοι ὅσοι ρωτηθήκανε βρῆκαν σωστὴ τὴν ἰδέα, καὶ συμφώνησαν πὼς πρέπει ἀπὸ τὴν προσεχῇ κιόλας Λαμπρὴ νὰ καθιερωθεῖ ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ. Περιμένουμε τὴ γνώμη σας καὶ τυχόν ἀντιρρήσεις σας.

Σχετικὰ θὰ ἐνημερωθεῖτε στὰ ἐπόμενα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ.

Κ.Σ.

Πρόβλημα νεροῦ εἶχε φέτος τὸ καλοκαίρι τὸ χωριό μας ποὺ ὀφείλονταν καὶ στὴ λίγη ποσότητα τοῦ νεροῦ ποὺ ἔφτανε στὴ Δεξαμενὴ καὶ «κυρίως» στὴ προκλητικὰ μεγάλη κατανάλωση πολλῶν οἰκογενειῶν ποὺ πότιζαν νύχτα - μέρα χωρὶς νὰ νοιάζονται γιὰ τοὺς ὑπολοίπους χωριανούς ποὺ δὲν εἶχαν σταγόνα νεροῦ. Βέβαια ἡ Κοινότη-

τά έλαβε τὰ μέτρα της, κλείνοντας τις θάνες τή νύχτα καί ἔτσι μάζευε ἡ Δεξαμενή. Τό πρόβλημα ὅμως ὑπάρχει, κάθε χρόνο γίνεται ὀξύτερο καί πρέπει νά βρεθεῖ λύση. Ὅπως πληροφορηθήκαμε πάντως ὁ χωριανός μας Χρήστος Δημοσθ. Ἀλεξίου, διέθεσε στό Σύλλογο 50.000 δρχ. γιά νά γίνουν διάφορες ἐργασίες στό ὑδραγωγεῖο καί κυρίως νά προστεθεῖ κι' ἄλλο νερό στό δίκτυο ἀπό τήν παλιά ὑδρομάτευση τῆς «Λεύκας».

Παράλληλα ἡ Κοινότητα ἔκανε ἐγγραφή διαμαρτυρία στό Νομόρχη Ἰωαννίνων καί ζητεῖ τήν ἄμεση λύση ἀπό τήν πολιτεία τοῦ τεράστιου αὐτοῦ προβλήματος.

Κ.Σ.

Ὁ Σύλλογός μας ἔχει προγραμματίσει τή δεντροφύτευση κατά μήκος τοῦ δρόμου ἀπό τὸ χωριό μέχρι τὸν Ἀη - Λιά καί πρὸς τοῦτο ζήτησε ἀπὸ τὸ Δασαρχεῖο Ἰωαννίνων 150 λεύκες 150 ἱτιές καί 300 καστανιές. Γιά τὸ σκοπὸ αὐτὸ μόλις μᾶς διατεθοῦν τὰ παραπάνω δέντρα, ὁ Σύλλογος θὰ πραγματοποιήσει ἐκδρομὴ τῶν μελῶν στό χωριό, γιά νά γίνη τὸ φύτεμά τους.

Κ.Σ.

Με μεγάλη μας ἱκανοποίηση διαπιστώνουμε πὼς ἡ ὕλη τοῦ Περιδικοῦ μας ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὅτι διαβάζεται μὲ ἐνδιαφέρον ἀπὸ πολλοὺς Ἠπειρώτες ἀλλὰ καί γεμίζει πολλές φορές τις σελίδες πολλῶν ἄλλων περιοδικῶν καί ἐφημερίδων τοῦ τόπου μας. Ἐτσι στὰ «ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» μηνιαία ἐκδοση πού ἐκδίδεται στήν Ἀθήνα, δημοσιεύεται αὐτοῦσια ἡ ἐργασία τοῦ Κ. Ἀναστασίου «Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΗ». Ἦταν κάτι πού μᾶς χαροποίησε ἰδιαίτερα.

Κ.Σ.

Τὸ 1981 χαρακτηρίστηκε χρονιά τῶν πυρκαϊῶν γιά ὅλη τήν Ἑλλάδα. Καί πραγματικά ἦταν ἀφοῦ πολλές μεγάλες φωτιές γάζωσαν, ὅλη τή χώρα. Καί τὸ χωριό μας λοιπὸν δὲν μποροῦσε νά μὴ ἀκολουθήσει τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν καί σ'αὐτὸ τὸν τομέα.

Ἐτσι κάποιο μεσημέρι τοῦ Αὐγούστου ἀκούστηκε τρομαγμένη ἡ φωνή τοῦ τηλεφωνητῆ ἀπὸ τὰ μεγάφωνα τῆς πλατείας: «Βοήθεια χωριανοὶ τρέξτε πιάσαμε φωτιά».

Ἀμέσως ὅλος ὁ κόσμος ἔτρεξε στήν πλατεία. Πραγματικά καί γόταν ὁ Κάμπος.

Γρήγορα μὲ ὅ,τι μπορούσαν ὤρμησαν στό μέρος τῆς φωτιᾶς πού ἀπλωνόταν ἀπειλητικά καί ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἡ φωτιά σβήστηκε. Βοήθησε βέβαια πολὺ καί τὸ Λαγκάδι τοῦ κάμπου πού ἐμπόδισε τήν ἐπέκταση τῆς φωτιᾶς.

Ἐτσι ἡ δοκιμασία ἐκείνη πού προῆλθε ἀπὸ τήν ἀπερিসκεψία μιᾶς γριᾶς χωριανῆς μας, εὐτυχῶς πέρασε ἀνώδυνα γιά τὸν τόπο.

Κ. Σ.

Πολὺ καλὰ πῆγε ἡ χρονιά φέτος γι'αὐτοὺς πού συνεχίζουν ἀκόμα νά καλλιεργοῦν τ' ἀμπέλια τους. Τὰ σφύλλια ἦταν ἄρκετὰ καί πρὸ παντὸς δέν χάλασαν. Καλὸ λοιπὸν καί τὸ κρασί πού θὰ βγεῖ, ἂν κρίνουμε κιόλας ἀπ' τὸ μούστο πού ἤπιαμε τώρα πού πῆγαμε στό χωριό γιά τις Ἐκλογές. Συμφωνεῖ σ' αὐτὸ καί ὁ γνωστὸς πότης τοῦ χωριοῦ μας ὁ Βασίλης Τσοῦρης πού ρωτήθηκε σχετικά.

Κ. Σ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

1. Γιάννης Δ. 'Αναστασίου	κορίτσι
2. Γιάννης Δ. 'Αντωνίου	αγόρι
3. Γιώργος Ι. Κόκκινος	κορίτσι
4. Νίκος Ι. Γέροντας	αγόρι
5. Σάκης Πατσιούρας	κορίτσι
6. Χρυσούλα Πραμαντιώτη - Τσούπρου	Κορίτσι
7. Ντίνα Γιωτάκη και Γιάννης Πραμαντιώτης	αγόρι
8. Λαμπρινή Τριάντου - Στάμου	Κορίτσι

ΓΑΜΟΙ:

1. 'Ο Σωτήρης Δ. Τζουβάρας με την Μαρία Γιαννούλα από την "Αγναντα
2. 'Η Πόπη Κ. 'Αναστασίου με τον Τάσο Σουσόπουλο από τα Κάτω Σουδενά
3. 'Η Γιαννούλα Σ.Νότη με τον Κώστα 'Αλεξανδρόπουλο από την 'Αθήνα.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

1. Στις 2 - 9 - 81 πέθανε η Μαρία Ι. Πατσιούρα (Γιάνν' Τόληνα) σε ηλικία 97 χρονών και τάφηκε στο χωριό.
2. Στις 17 - 10 - 81 πέθανε ο Χρήστος Νίκου σε ηλικία 83 χρονών και τάφηκε στο χωριό

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΑΝΩΤΑΤΕΣ & ΑΝΩΤΕΡΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

'Ελένη Α. Σιώτου	Χημικό 'Ιωαννίνων
Βάσω Χ. Βλάχα	'Ιατρική 'Ιωαννίνων
Ευαγγελία Β. Δήμου	'Ακαδημία 'Ιωαννίνων
Βάσω Γ. Γέροντα	Βιομηχ Θεσ)κης
Σοφία Ν. Τόλη	Γαλλική Φιλολ. Θεσ)κης
Γιώργος Ν. 'Αντωνίου	Πολ. Μηχανικῶν Θράκης
Κατερίνα Κ. Τριάντου	ΚΑΤΕΕ Παραϊτρικῶν

